

Rapport 2017:

Sentrumsnære turveger med universell utforming i Telemark

Mål:

Stimulere og følge opp kommunene i arbeidet med turveger som er brukbare for alle.

Visjonen er at alle personer i Telemark har mulighet til å gå, sykle og trille hjemmefra – på en trygg og attraktiv turveg. *Jfr. Strategi for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2016-2020.*

Satsingsområder:

Satsinga er oppfølging av prosjektet fra 2012-15, der alle 18 kommunene i Telemark deltok.

Hovedfokus har i 2017 vært å:

- * følge opp de enkelte kommunene med sine turvegtiltak
- * markere milepæler og viktige begivenheter
- * stimulere til at nedlagte jernbaner kan bli framtidige turveger
- * bidra til å bygge kompetanse og nettverk for de som jobber med turveger
- * spre informasjon om universell utforming og gode tiltak

*GS-veg mellom Dalaåi og Kviteseidbyen.
Studietur 22.08.17.*

*Turveg på gammelt togspor ved Galleberg,
Sande i Vestfold. Studietur 27.04.17.*

Spesielle saker:

Etterbruk av jernbaner: Telemark er nå i en unik situasjon, fordi tre lange jernbanestrekninger er nedlagt/skal nedlegges. En mulig etterbruk er å anlegge universelt utformede turveger/sykkelveger. Det er stadig flere populære eksempler på dette, både i Norge og utlandet. Se bl.a. www.aevv-egwa.org, <http://www.bahntrassenradeln.de/> og <http://www.klaralvsbanan.se/>. De aktuelle strekningene i Telemark er Treungen-Åmli, Neslandsvatn-Sannidal og Porsgrunn-Larvik, der Nissedal, Åmli, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn og Larvik er vertskommuner.

Åpning av nye turveger: Hamaren Aktivitetspark i Fyresdal sentrum åpnet 05.05.17 og har fått en stor lokal og nasjonal anerkjennelse. Turvegen og det øvrige sentrumsnære friluftsområdet brukes mye av alle brukergrupper. Hamaren fikk DOGAs nasjonale innovasjonspris for landskapsarkitektur. Se video fra åpningen i Hamaren: <https://www.youtube.com/watch?v=aUs2NwzxVH4>

Fra den sentrumsnære, allsidige og populære turvegen ved Fyresvatn i Hamaren Aktivitetspark

Stor stas var det også på Neslandsvatn i Drangedal 09.11. da kommunen og velforeningen åpnet den første delen av gang- og sykkelvegen på gamle Kragerøbanen. Kviteseid kommune, i samarbeid med frivillige organisasjoner, åpnet den nye turvegen langs Dalaåi nord i Kviteseidbyen.

«En tur for alle – Telemark» til DNT-Telemark har fått en god start. Dette er en flerårig satsing på å gjøre lokale, gode og tilgjengelige turveger i Telemark kjent for flest mulig.

Arbeidsgruppa:

Samarbeidsgruppa består av representanter for Telemark fylkeskommune (FK), Statens vegvesen Telemark (SVV), DNT Telemark og Fylkesmannen i Telemark (FM). Følgende har deltatt: Marte Aksnes, Lene Hennem, Kjersti Berg, Kristin Berg, Therese Lahus, Ole Bjørn Bårnes (alle FK), Nils Harald Eidet (SVV), Roger Jensen (FM), Jon Atle Holmberg og Elisabeth Fleseland (DNT). Bjørg-Inger Flatland representerer Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne i Telemark og Tore Asbjørn Frøvik representerer Telemark fylkes eldreråd. Roger Jensen er gruppas leder.

Møter:

Arbeidsgruppa har hatt 3 møter, i tillegg til annen løpende kontakt på email, telefon og samtaler gjennom hele året. Møtene ble avholdt 05.01., 22.06. og 11.12. I tillegg hadde vi et planleggingsmøte med Fyresdal kommune 02.02.

Studieturer:

Vi arrangerte to studieturer med buss (rullestolheis). God deltakelse og tilbakemelding på program. 27.04. Studietur med buss til Holmestrand-Sande-Lier om turveger på nedlagte jernbanespor. 30 deltakere der alle de 6 aktuelle kommunene var representert (Drangedal, Kragerø, Larvik, Nissedal, Porsgrunn og Åmli), sammen med deltakere fra fylkeskommunen, fylkesmannen, DNT Telemark, Syklistenes landsforening, Sykling uten alder og Asplan Viak. *Se artikkel på vår nettside 04.05.17 (i kapitlet Informasjon under).*

Fra v.: Nedlagt jernbane i Holmestrand blir 8 km kyststi; turvegen i Sande går 2 km gjennom idyllisk sauebeite og på gamle Drammensbanen ved Gullhaug er det flott utsikt over Drammensfjorden og kort veg inn i spennende skogsmark.

22.08. Studietur med buss Bø-Kviteseid-Fyresdal om turveger med universell utforming. 41 deltakere fra frivillige organisasjoner og offentlige etater i Skien, Porsgrunn, Bø, Seljord og Kviteseid fikk omvisning/guiding i Evjudalen, Kviteseidbyen nord og Hamaren aktivitetspark. *Se artikkel den 25.08.*

Konferanser:

05.05. Sammen med Fyresdal kommune arrangerte vi et dagsseminar med 60 deltakere i Fyresdal. Dette var i forbindelse med åpningen av Hamaren aktivitetspark samme ettermiddag. *Se artikkel på nettsiden 15.05.*

02.11. Temadag om «Universell utforming og medvirkning i plan» med 35 deltakere, Kragerø. *Se artikkel den 04.10.*

Befaringer:

Leder av arbeidsgruppa har vært på befaring på disse turvegene:

04.05. Hamaren Aktivitetspark, Fyresdal 4.-5.mai

02.11. Kalstادتjenna med fugletårn, Kragerø

09.11. Neslandsvatn, åpning av «Banen», Drangedal. *Se artikkel den 10.11.*

Medlemmer av arbeidsgruppa har også besøkt flere av turvegene gjennom året.

Informasjon:

Turvegsatsinga har blitt omtalt i følgende 7 artikler på www.fylkesmannen.no/Telemark/nyheter:

23.02. «Attraksjonskraft og nærfriluftsliv for alle»

04.05. «Turvegar på nedlagte jernbanespor»

15.05. «Fyresdal opna park i særklasse»

25.08. «Turveger og natur i bygdebyer»

04.10. «Universell utforming og medvirkning i plan»

18.10. «Innovasjonspris for landskapsarkitektur i Fyresdal»

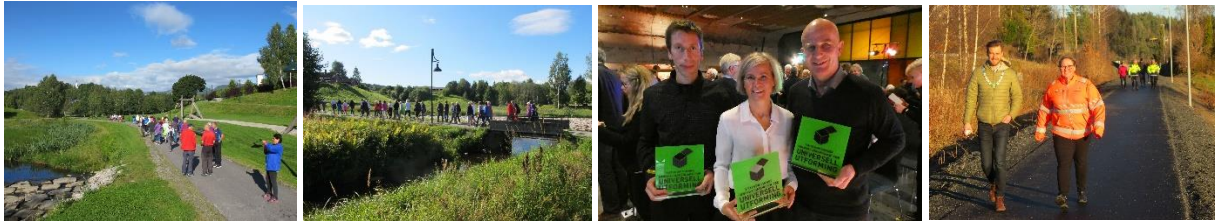
10.11. «Gamal jernbane blei gang- og sykkelveg»

I tillegg har det vært flere oppslag i lokalaviser og lokalradio, samt på andre nettstedet.

Arbeidsgruppa har gitt innspill til DNT-brosjyren «Nærturer 2021» over uu-turer i Telemark.

Orienteringer i andre møter:

Medlemmene av arbeidsgruppa har deltatt på mange ulike møter/temadager o.l. der de også har orientert om turvegsatsinga. Her kan nevnes møter i Telemark fylkes trafiksikringsutval (FTU), seminar innen kultur/idrett/friluftsliv/folkehelse m.v.

Idylliske Evjudalen i Bø; Fyresdal kommune ved Aslak Momrak-Haugan, Monica Søllyst og Edvard Nesland fikk nasjonal pris for Hamaren og ordfører Tor Peder Lohne og Vibeke-Lin Jacobsen fra FTU ved åpningen av gs-vegen på Neslandsvatn.

Kontakt med kommunene m.fl.:

Siden prosjektstart i 2012 har vi hatt direkte kommunikasjon med kontaktpersoner i alle 18 Telemarkskommuner. Mesteparten av dette skjer på mail og telefon, samt i møter. Vi har i tillegg også sendt informasjon, invitasjoner o.l. til kommunenes postmottak. Vi har dessuten et godt samarbeid med foreningen «Sykling uten alder Grenland» (www.syklingutenalder.no), samt med de som jobber med sykkelturisme/-ruter på fylkesnivå og «VandreTelemark».

Kontakt med sentrale myndigheter:

Gjennom året har vi hatt nyttig informasjonsutveksling med kontaktpersoner i Miljødirektoratet, Helsedirektoratet, Bufdir/Deltasenteret, KMD og BLD.

Tilskudd/regnskap:

Inntekter var 200.000kr fra Bufdir og 70.000kr fra Telemark fylkeskommune. I tillegg har noen utgifter og vår lønn blitt belastet våre driftsbudsjett. Største utgifter er:

- 80.000kr: Kragerø kommune til rapport om mulig universell utforming for turveg på Kragerøbanen.
- 61.000kr: Seminar og åpning av Hamaren aktivitetspark, Fyresdal
- 34.500kr: Studietur om Turveger på nedlagte jernbaner Holmestrand, Sande, Lier
- 20.000kr: DNT Telemark, nærturprosjektet; info om gode turveger i Telemark
- 30.000kr: Sauherad kommune; befarig, idedugnad og prosjektering av Kjærlighetsstien, Gvarv
- 33.000kr: Studietur Bø-Kviteseid-Fyresdal 22.08.

Fra v.: Fjellbrua i Hamaren aktivitetspark, tunnel på Gamle Drammensbanen og turveg langs Dalaåi nær Kviteseid sentrum.